

Bogácsi Nyár

A BOGÁCSI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

XXI. évfolyam 2. szám 2010.

Tartalomból:

- Választási tájékoztató
- Változások a Tsz életében 1970-től
- Az ÉV TANÁRA
- Hagyományörzés Bogácson
- Kiállítások a Községi Házban
- XVIII. BÜKKVINFEST

Az egészségfesztivál jeles előadói:
Dr. Ketskés Norbert, Dr. Képes Ildikó Anna,
Csisztu Zsuzsa és Korponyi János

A Szent Márton Borrend új tagjai:
Vida Péter színművész,
Tóth László tanár, borász,
Torma Zoltán borász,
Bács Ferenc Jászai-díjas színművész

Korda György és Balázs Klári nagyszerű
koncertet adott a Borfesztiválon

Tudnivalók az őszi helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról

A Magyar Köztársaság Elnöke 2010. október 3-ára tűzte ki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választását.

A helyi önkormányzati választások során a 10 000 vagy ennél kevesebb lakosú település, így Bogács is egyéni listás választási rendszerben egy választókerületet alkot. A választókerületen belül két szavazókört vonalalkotva. A szavazókörok területi beosztása megegyezik az előző évek gyakorlatával, abban az őszi választások során nem lesz változás.

Névjegyzék: A választójogosultakat a helyi választási iroda tartja nyilván, és a névjegyzéken folyamatosan átveheti a változásokat. A névjegyzékbe történő felvételről szóló értesítés és ezzel együtt az ajánlószelvény **2010. augusztus 16-19.** között kerül kézbesítésre a választópolgárok részére.

A névjegyzék augusztus 18-tól 22-ig a Polgármesteri Hivatalban közszemlélésre lesz téve, és az hivatali időben megtekinthető lesz. A névjegyzékből való kihagyás, törlés vagy a névjegyzékbe való felvétel miatt a közszemlélésre tétele ideje alatt, de legkésőbb **2010. augusztus 22-én 16:00 óráig** lehet kifogást benyújtani.

Ajánlás, jelölés: Jelöltet ajánlani ajánlószelvényen lehet. Az ajánlószelvényt az értesítővel együtt kapják meg a választópolgárok. Jelöltet az a választópolgár ajánlhat, akinek lakóhelye a választókerületben van. Jelöltet ajánlani 2010. szeptember 3-án 16:00 óráig lehet. Az ajánlás nem vonható vissza. Ajánlószelvényt az állampolgárok zaklatása nélkül lehet gyűjteni. Az egyéni listás választási rendszerben a választópolgár egyidejűleg legfeljebb egy polgármesteri, egy egyéni listás és egy megyei listás jelöltséget fogadhat el. A jelölt-ajánlásához szükséges ajánlások számát a helyi választási bizottság fogja megállapítani és közzétenni.

Képviselőjelölt az lehet, akit a választókerület választópolgárainak **1%-a**, polgármesterjelölt az lehet, akit a település választópolgárainak **3%-a** ajánlott, és a helyi választási bizottság **2010. szeptember 3-ig** nyilvántartásba vett.

A választási kampány a választás kitűzésétől a szavazás napjáig kezdetétől 2010. október 3-án 00:00 óráig tart. A szavazás napján 0:00 órától 19:00 óráig választási kampányt folytatni tilos.

A kampánycsend megsértésének minősül a választópolgárok választói akaratának befolyásolása, így különösen: a választópolgárok számára a jelölt vagy a jelölő szervezet által ingyenesen juttatott szolgáltatás (szavazásra történő szervezett szállítás, étel-italadása), pártjelvények, zászlók, pártszimbólumok, a jelöltfényképet vagy nevét tartalmazó tárgyak osztogatása, választási plakát (a továbbiakban: pla-

kát) elhelyezése, a választói akarat befolyásolására alkalmas információk szolgáltatása elektronikus vagy más útton.

Szavazás: A választópolgár a választójogát szabad elhatározása alapján gyakorolhatja. A választópolgár lakóhelyén, vagy – ha lakóhelye mellett legkésőbb a választás kitűzését megelőző 30. napig tartózkodási helyét is létesített – bejelentett tartózkodási helyén szavazhat.

A helyi önkormányzati képviselők választására az egyéni listás rendszerben megszerezhető mandátumok száma: **6**

A helyi választás lebonyolításában a képviselő-testület által megválasztott választási szervek: helyi választási bizottság és szavazatszámlláló bizottságok működnek közre. A választási szervek munkáját a helyi választási iroda segíti.

Választási szervekre vonatkozó általános rendelkezések: A választási szervek a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelyeknek elsődleges feladata a választási eredmény megállapítása, a választások tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlan érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása. A választási szervek működésük tartalmát a választási bizottság három tagját és szükséges számban a póttagokat a települési önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának kitűzését követően, legkésőbb a szavazás napja előtti 42. napon – **2010. augusztus 22-én** – választja meg.

A szavazatszámlláló bizottság három tagját és szükséges számban póttagokat a települési önkormányzat képviselő-testülete az országgyűlési képviselők általános választásának kitűzését követően, legkésőbb a szavazás napja előtti 20. napon választja meg. Mindekt választási szerv esetén a tagok személyére a helyi választási iroda vezetője tesz indítványt. A választási szervek tagjai megválasztásukat és eskütelüket követően alakuló ülést tartanak. A bizottság alakuló ülésükön a választott tagok közül megválasztják a bizottság elnökét és annak helyettesét. A bizottságokat az elnök képviseli.

A választott és megbízott tagok jogai és kötelezettségei azonosak, azzal az eltéréssel, hogy a megbízott tagok részére nem jár tiszteletdíj. A választási szervek: választási és a szavazatszámlláló bizottság választott tagjainak megbízatása a következő általános választásra létrehozott választási bizottság alakuló üléséig tart, míg a megbízott (delegált) tagok megbízatása a választás végleges eredményének közzétételéig megszűnik.

Helyi választási iroda: a választások előkészítésével, szervezésével, lebonyolításával, a választópolgárok, a jelöltek és a jelölő szervezetek pártsemleges tájékoztatásával, választási adatkezelésével, a technikai feltételek megteremtésével, a törvényes feltételek meglétének és szakmai szabályok betartásának ellenőrzésével összefüggő állami feladatokat lát el.

A helyi választási iroda tagjai: Csetneki Ernőné, Erdős Balázsné, Győri Józsefné, Kissné Derda Melinda, Kovács Dóra, Tóthné Farnosi Ildikó a Polgármesteri Hivatal köztitviselői. **A választási iroda címe és elérhetősége:** 3412 Bogács, Alkotmány u. 9., tel.: 49/534-400, fax: 534-401

Települési kisebbségi önkormányzati képviselők választása, eljárási határidők és hatánapok: A helyi kisebbségi önkormányzati választás kitűzéséről **2010. augusztus 9-ig** a helyi választási bizottságnak kell döntenie. A választást akkor kell kitűzni, ha a településen a kisebbségi választói jegyzékben szereplő kisebbségi választópolgárok száma a választás kitűzésénél napján eléri a **30 főt**.

Névjegyzék: 2010. július 15-ig 35 fő kérte a cigány kisebbségi választói jegyzékbe való felvételét. Valamennyi kérelem szabályos volt, így egyetlen kérelem sem került elutasításra.

A kisebbségi választói jegyzék a helyi választási iroda folyamatosan karbantartja. A jegyzék az abban szereplő választópolgárok száma kivételével nem nyilvános.

Jelöltet legkésőbb 2010. szeptember 3-án 16:00 óráig lehet bejelenteni a helyi választási bizottságnál. A jelölő szervezetnek bejelentéséhez csatolni kell a szervezet alapszabályzatát, amely bizonyítja, hogy a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően alapszabályban rögzített célja az adott nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselete. A választást akkor lehet megtartani, ha legalább 4 jelölt van. **A megválasztható képviselők száma: 4 fő.**

Delegálás választási szervekbe: A helyi választási bizottság megbízott tagját a kisebbségi jelölő szervezetek legkésőbb **2010. szeptember 17-én 16:00 óráig** jeleníthetik be. A kisebbségi jelölő szervezet megbízottja a helyi választási bizottság ülésein a saját kisebbségével kapcsolatos döntések meghozatalában teljes jogú tagként, egyéb kérdések megtárgyalásán tanácskozási joggal vehet részt. A tanácskozási joggal rendelkező tag a bizottság határozatképességének megállapításakor nem kell figyelembe venni. A kisebbségi jelölő szervezet a szavazatszámlláló bizottságba nem bízhat meg tagok.

Csetneki Ernőné HVI vezető

„Csak tiszta forrásból”

Országos Vass Lajos Civil Fórum Bogácson

Nagy megtiszteltetés, hogy a Vass Lajos Népzenei Szövetség Bogács közsegét választotta helyszínül szakmai fórumának. Meghívót kaptak a régió pávaköreinek-népdalköreinek vezetői, tagjai, hogy részt vegyenek a szakmai továbbképzésen.

10 órára valamennyi vendég megérkezett. A házigazda Bogács Pávákör a palóc vidék egyik szép dalával köszöntötte a vendégeket, majd Benyovszki Mária a rendezvény háziasszonya üdvözölte a több mint 50 fős vendégsereget. Örömeinek adott hangot, hogy ilyen szép számmal érkeztek hozzájuk.

Jötték Pálházától-Mezónagyimihályig, Nyírímihálytól-Felsőtárkányig. A fórumot a Vass Lajos Népz. Szöv. két elnökségi tagja: Horváthné Bakos Ilona és Nagy László vezette. Két előadóművésztől tanulhattak magyar népdalokat a résztvevők: Maczkó Mária-tól és Koczka Andráétól. Maczkó Mária gyönyörű hangján Galmanti- népdalok szóltak meg, amelyet a résztvevők örömmel fogadtak, és sajátítottak el.

A rendezvény egybeesett azzal a jeles eseménnyel, amelynek keretében a Nemzet Színészei facsemetékét ültették a Cserépi úti pincesor Színészligetében. Ezen ünnepség keretében is visszhangzott a Bogácsi Pávakörösök éneke.

Visszatérve egyöntetűen nyilatkoztak arról a továbbképzésen résztvevők, hogy egy feledhetetlen élménnyel lettek gazdagabbak. Nagy László alelnök a népdalköri mozgalom közösgémgartató erejéről és a civil kezdeményezések, szerveződések fontosságáról tartott magas színvonalú előadást. Mondandójának alátámasztására az éppen aktuális rendezvényt (facsemete-ültetést) hozta fel példaként. „Mennyivel színesebb, látványosabb volt a Nemzet Színészeinek faültetése azzal, hogy ott volt a Szent Márton Borlovagrend szép egyenruhájában, a Pávákör szemet gyönyörködtető népviseletében, s a mazsorettes lányok színes öltözékben, üdeségükben. Mennyivel szürkébb lett volna mindez, ha a civil csoportok nem vesznek részt az ünnepségen!”

Ezt követően Bakos Ilona alelnök asszony a civilek pályázati lehetőségeiről adott részletes tájékoztatást, felhívta a figyelmet a pályázatírás formai követelményeinek pontos betartására is. Egyben

felajánlotta a Szövetség segítségét e téren.

A Horváth-kert étteremben fogyasztottuk el a finom ebédünket, melyet a pávakörös asszonyok- lányok által sültöt izletes sütemények megköstölése követett.

A délutánunk sok-sok énekléssel, citeraszó mellett folytatódott. A Galmante népdalain kívül domaházi népdalokat énekelhettünk együtt. Mindkét előadóművész nagy segítségünkre volt, a stílusos, szép előadás mód fortélyaira hívták fel figyelmünket.

Magas színvonalú, végtelenül jó bangulató rendezvénynek lehettünk részesei, amelyért köszönet illeti meg a Szövetséget, a házigazda pávakör vezetőjét és kedves tagjait, a kitűnő előadókat, s minden kedves vendéget, akik elfogadták a meghívást.

Köszönet a helybeli önkormányzatnak, hogy támogatta és helyt adott ennek a fórumnak.

Távozában mindenki hangot adott annak, hogy szeretnének több ilyen civil fórumon részt venni, és „az sem baj”, ha éppen Bogács.

Hegedűs József a fórum egyik résztvevője

A civil fórum előadói neves népművészek voltak

XXII. Nyári Énekestábor Bogács 2010. június 28 - július 4.

A közösgé elismerését méltán vívták ki a koncerten fellépő fiatal művészek

- „Nem hittem, hogy mindezt el tudom énekelni!”
- „Egész évben ezt a hetet várom.”
- „Milyen kár, hogy vége!”
- „Nem értem, mi történik itt velem, de minden jobban megy!”
- „Minden hónapban kéne egy bogácsai hét!”

Ilyen és ehhez hasonló mondatok hangzanak el a kurzus-záró koncert utáni búcsúszakor Daragó Karsci háza udvarán. Még egy korty bor, még egy falat Karsci finom főztyéből, telefonszám cserék, aztán elgurulnak az autók, sokfelé viszik az egy hét alatt

összekovacsolóldott csapatot, a feltöltődött, önbizalmat kapott, boldog énekeseket.

Nem jó dolog a búcsúzás, de az emlékek még sokáig elevenen élnek tovább.

A fiatalabb nemzedék – akik most nagyobb létszámban voltak jelen az ének kurzuson, keresve az új utakat, csodálva-irigyelve a „nagyokat”, hisz nekik már könnyű – , munkakedvük, kíváncsiságuk, tudni vágyásuk által adnak erőt egymásnak és tanáraiknak.

A már pályán lévő generáció visszajár a forráshoz – milyen találoán fogalmazott annak idején Bartók Béla a Cantata profánában: „ csak tiszta forrásból...”, hogy tovább csiszolja, finomítsa tudását és ezzel az el nem múló igényességgel sarkallja tanárait a még nagyobb odafigyelésre. Tanárait – Schultz Katalint és engem -, akiknek egyaránt nagy öröm látni a kezdő lépéseket és a már beérett, fiatal kollegák magas szintű muzsikálását.

Bogács, most is, mint mindig, ideális helyszín volt a nyugodt munkához csakúgy, mint a pihenéshez. A táborúzt fenyélnél is sok barátság született, sok kérésre adtunk-kaptunk választ és élvezhettük az együttlét és az együtténeklés örömeit. A Közösgéi Házban tartott táborzáró koncertünkről a Bogácsi TV felvételét készített. Remélem, hogy egyszer majd adásba kerül és akkor is jó szórakozást nyújt mindenkinek. Köszönjük!

Dr. Hegedűs Gőnczy Katalin

A Mezőkövesdi Kistérségi Társulás évente hirdeti meg az ÉV TANÁRA címet. Ebben az évben a Bükkaljai Általános Iskola dolgozói Lukács Lajosné Pannikát javasolták a kitüntető cím elnyerésére.

A központi pedagógusnap keretében Mezőkövesden került sor a díj átadására. A Községi Ház színháztermében megtartott színvonalas ünnepi műsor után Vinnai Anikó zeneiskola tanárnő méltatta a kitüntetettek munkásságát. Pannikáról az alábbi általunk írt ajánlás hangzott el:

Lukács Lajosné 31 éve a pedagógus pályán dolgozó kollégánk. Szakmájában elhivatott, maximálisan a tanulók színvonalas oktatását szem előtt tartó, de a gyermekben az embert és személyiségét tisztelő pedagógus.

Mint munkatárs rendkívül toleráns, ember-séges, ugyanakkor fegyelmet és figyelmet elváró kolléga. Véleményét nem rejtí véka alá, de mindig építő céllal, a közösség érdekében teszi ezt. A nevelőtestület bizalmát élvezte: ezt bizonyítja, hogy hosszú éveken keresztül volt a felsős munka közösség vezetője. Támogattuk igazgatói munkájában, s a tagiskola vezetését is kézben tartja. Kezdeményező-készsége, jó humora sokszor átlendítette iskolai munkánkat a nehézségeken.

Tanítványainak országos versenyeken elért eredményei azt bizonyítják, hogy a legjobb kezében vannak.

Jól jellemzi a tanulókkal való viszonyát -amelynek eredménye tükröződik a verseny-eredményekben is- a következő idézet:

AZ ÉV TANÁRA 2010

„Az őszinte dicséretnek máigis hatalma van. Ha azt akarod, hogy a másik fejlődjék, dicsérd őszintén. Ez mindig lehetséges. Vizsgáld a másikat, lásd meg tehetőségét, képességeit, világíts rá azokra.”

Michel Quoist

Az ÉV TANÁRA kitüntető címet minden kitüntetett saját településének polgármestertől vehette át. Így Lukács Lajosné Pannikának Verhőczki Sándor polgármester új nyújtotta át az aranyozott serleget egy gyönyörű virágcsokor kíséretében.

A tanári karból többen elkísértük Pannikát. Együtt örültünk vele, valamennyien büszkéek voltunk Rá. Én különösen, hiszen a kollégáim közül Pannika az egyetlen, aki egykor a tanárom volt. Mindig példaképként tekintettem Rá, nagyra becsültem és tiszteltem Őt. S így van ez ma is, bár a viszony megváltozott kettőnk között: a tanár – diák viszonyt felváltotta a munkatársi, baráti kapcsolat.

Pannika! Magam és kollégáim nevé-

ben kívánok Neked jó egészséget a további munkádhoz. Kívánom, hogy még sokáig élvezd a pedagógus pálya minden szépségét: a tanítás öröme, a tanítványaid sikereit, a mosolygó gyermekarcokat. Őrizd meg vidámságodat, humorodat!

Szintén a központi pedagógusnap ünnepség keretében vette át a már nyugdíjba vonult kollégánok, Szabóné Monostori Márta a Pedagógusok Szakszervezete által adományozott emléklapokt ezüst fokozatát.

Mártikának ezúton is gratulálunk munkájáért méltó elismeréséhez, nyugdíjas éveikhez sok pihenést és nagyon jó egészséget kívánunk.

Lénártné Seberin Csilla

Kitüntetett pedagógusaink Szabó László iskolaigazgató és Verhőczki Sándor polgármester társaságában

Bogács Község Önkormányzatának eddigi kitüntetettjei

	Vig Rudolf-díj	Alkotói díj	Bogács Községért díj	Bogács Község Díszpolgára díj
1993	Pávákör alapító tagjai: Kovács Sándorné, Majnár Ferencné, Verhőczki Bertalanné, Kőrösi Lajosné, Virág Miklósné	Daragó Károly	Csiki János	
1994	Kiss Józsefné	Hajdu Imre	Hegyi Imre	
1995	Kovács Sándorné	Győri Imre, Fülöp András	Hilőczki János	
1996	Hagyományörző Együttes	Majoros László	-	
1997	Hócza Józsefné	-	Szajlai Sándor	
1998	Nagy Károly	Csernyi Lászlóné Zsitkovits Julianna, Dr. Hajdu Jenő	néhai Fodor Julianna	
1999	Benyovszki Mária	-	-	
2000	Ittes Emilné, Novák Ferencné	Csiki László, Nyeste István, Verhőczki Sándor	néhai Mohás Sándor, Daragó Károly	
2001	Virág Miklósné	Novák Ferenc	-	
2002	Hócza Viktorné, Koczka Jánosné, Molnár Gyuláné, Szerenci Józsefné, Papp Károlyné	Dorogi Mihályné	Kiss Anna	
2003	Tóth Rózsa	Antal Imre	-	
2004	Budai Andrásné, Varga Irén	Siklósi János, Antal Gábor (posztumusz)	néhai Varga Sándor	
2005	Molnár Andrásné, Majnár Ferencné, Nyeste Istvánné	Dr. Képes Ildikó Anna	Nyeste István	Stefan Preissing, Jaroslaw Ciszewski, Jánosdeák Mária
2006	Magyar Gyuláné	Kovács Sándorné, Polgár Jenő	-	Balogh Sándor
2007	Varga Gáborné	Ittes Emilné, Szerenci Ottó	-	Karl Heinz Moser
2008	-	Csecsődi Imre, Szabó László	-	-
2009	-	Jankóné Jónás Zsuzsanna, Papp Károly (posztumusz)	-	Hegyi Imre (posztumusz)

„Ballag már a vén diák tovább, tovább...”

A heves esőket hozó felhők közül fényesen, biztatóan ragyogott elő a nyári napugszár 2010. június 19-én, amikor iskolánk 25 nyolcadikosának utoljára szólt meg a kicsengetéssel jelző csengő. Amíg a ballagókkal egymásba karolva jártuk a feldíszített folyosókat, tantermeket, elcsukló hangon énekeltek az ismert ballagási dalokat, lehetőségem volt egészen közelről megfigyelni tanítványaink izgatottságot, várakozást, bizonytalanságot és megkönnyebbülést tükröző arcát.

Természetesen voltak részletekről ezek a vegyes megnyilvánulások, hiszen életemek eddigi legmeghatározóbb korszakát, a különbözően megélt felhőtlen gyermekéveket hagyttátok magatok mögött. Többen közületek már 1-2 éve szünetek éreztétek iskolátok óvó, gondoskodó falait, az élet számos területén szabadságra, szárnyalásra vágytatok. Mások megszállottként tanultak és kiválóbbnál kiválóbb eredményeket értek el még az utolsó hetekben is.

Mi megadtuk mindnyájatoknak a továbblépéshez szükséges alapokat. *„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásával, megismerje a jól végzett munka örömeit, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”* pedagógiai programunk mottója, Szent-Györgyi Albert örökérvényű gondolata alapján e cél érdekében dolgoztunk az elmúlt 8 év alatt is.

Szinte magunk előtt látunk benneteket, amint először léptek át iskolánk kapuit. A megszeppent kislányokból, kisfiúkból mára öntudatos ifjak lettek. Összekovácsoltak benneteket az együtt töltött (kinek unalmas, kinek izgalmas) tanítási órák, az élményekben gazdag kirándulások, osztálybulik, a sport és tanulmányi versenyek, a romantikus szerenádnál. Hamar beilleszkedtek osztályközösségetekbe a szomszédos településekről érkező osztálytársaitok is, új barátságok szövődtek, amelyeket a sok közös emlék remélhetőleg örökre összeköt.

Nagyon sokat köszönhettek szüleiteknek, akik felneveltek benneteket, jóban-rosszban mellett álltak, és továbbra is támaszaikat lesznek. Velük együtt reméljük, hogy az elkövetkezendő években új iskolátokban, új tanulóközösségekben megállítjátok helyeitekét és büszkén említhetitek, hogy a bogácsi Bükkalja Általános Iskola tanulója voltam.

Kitartásotokon, szorgalmatokon múlik, hogy milyen eredményeket tudtok majd felmutatni, hogy az előttetek álló újabb és újabb akadályokat hogyan tudjátok leküzdeni, hogyan tudtok boldogulni a körülvevő erőszakos, meglehetősen értéket hordozó világunkban.

Köszönjük azoknak a nyolcadikosainknak, akik elért sikereikkel, értelmes, céltudatos életfelfogásukkal, kitartó szorgalmukkal megerősítették bennünk, pedagógusokban azt a hitet, hogy a mesterségek közül a miénk a legszebb. Tudjuk, hogy eljön az idő, amikor mi leszünk büszkékké arra, hogy egykor tanítványaink voltatok.

Búcsúzunk, de nem örökre. Szívünkbe zártunk benneteket, s szeretettel visszavárunk mindnyájatokat eleinte látogatónként, s majdan első osztályos gyermekétek beírató szülőként.

A bogácsi Bükkalja Általános Iskola pedagógusai nevében kívánok sikeres középiskolai éveket, boldog ifjú- és felnőttkort.

Jankóné Jónás Zsuzsa tanítónő

Lénárt Levente és Szabó Dániel a tanévzáró ünnepségen Nevelőtestületi Dícsértben részesült. Szabó Diána 8 éves kiemelkedő tanulmányi eredményéért, országos versenyeken elért előkelő helyezéseiért a „Bükkalja Általános Iskola kiváló tanulója” címet kapta.

Anyolcadikosok tablója 2010-ben

Jelenünk aktív része a múlt avagy hagyományörzés Bogácson

A bogácsiak életét az elmúlt 50 évben megváltoztatta a fürdő lét-rejtte. A korábban mezőgazdasági munkából élő lakosság kereseti lehetőségét mára döntően a turizmus köré csoportosuló tevékenységek biztosítják. Ennek ellenére Bogács megmaradt a néphagyományait hűen ápoló magyar falvak egyike.

Az itt élők felismerték, hogy a nagyvárosokból és külföldről ide látogató turisták nagy része, nemcsak fürödni jön hozzánk, hanem szeretne megismerkedni azzal az évszázadok alatt felhalmozódott mérhetetlen tudásnyaggal, melynek köszönhetően a Bükk lábánál megbúvó csodálatos üdülőfalunk elnyerte sajátos arculatát. A gazdag programot kínáló szervezetök is tudják, hogy a népi kultúra turisztikailag komoly vonzerőnek számít, ezért merítenek a település történelmi hangulatát idéző néphagyományokból, s a turizmus eszközeinek felhasználásával terelik ez irányba az itt üdülő érdeklődését. Különösen a júliusban Bogácson tartózkodó turisták előtt nyílik kitűnő lehetőség a XXI. századból eltűnő paraszti élet mindennapjait színes-sé, gazdaggá tevő népi kultúrához tartozó értékekkel való megismerkedésre.

A Bogácsi Pávákör tagjaiként népdalkincsről őrését, ápolását lelkes asszonyok-lányok vállalták. Július első szombatján immár 20 éve csendülnek fel általuk szűkebb hazánk, a Palócföld népdaljai. Az év kiemelkedő hagyományörző rendezvényén, a XX. Dalostalálkozó 14 népdalkör elkötelezett hível elevenítették fel őseik életformáját, a közös munkát, ünnepi együttlélet kísérő együttdolalás örömeit.

A Bogácsi Pávákör 34 éve ápolja népdalkincsről

Ma már teljesen idegen tőlünk munkánkat dalolással kísérni. Megszűntek (Bogácson is) a közösen végzett munkák (cséplés, fonás, kukoricafosztás, csigacsinalás). Igaz, a szüret még ismerősöket, rokonokat fog össze, de népdalaink már ilyenkor sem csendülnek fel a Bútkaljai lánkáin.

A fürdővendégeknek július 2-án abban a szerencsés helyzetben vól részük, hogy izes előadás módban hallhatták hazánk szinte minden tájegységének nemzedékről nemzedékre szálló szerelmes, katonai és summás népdalait. Mint minden évben, most is a zúri tagjai, a népezené avatott szakértői szakmai javaslatokkal, jobbitó szándékú értékeléssel segítették a fellépő népdalkörök jövőbeli munkáját, megerősítve őket értékmegőrző tevékenységük folytatásában.

Két héttig adott ottthon - színtér - júliusban - a Közösségi Ház annak a páratlan, minden évben gyarapodó gyűjteménynek, ami élénk tárgyi dedányaink díszítőművészetét. Az életpéket megjelenítő népi-seletes babák, régi képek, festmények révén betekintést nyertünk a parasztság dolgos hétköznapjaiba és a jeles napokhoz fűződő szokásaiiba.

A ránk maradt változatos vásznoneműk szintén a régi életet sejtették. A minták tarkasága a hajdanán élt lányok és asszonyok változatosni akarásából született. A hímzés sokmindent elárult a készítőjéről. A kelengye bemutatása az élet jeles eseményein (pl. lakodalom) sokszor a család nőtágjainak vizsgálója is volt. A násznép valamint a szomszédasszonyok a vizsgáztatók szerepét játsza bíráló szemmel figyelték az elkészült, a ház díszítéséül szolgáló vagy a mindennapi haszná-

A kiállításon megtekinthették a változatos mintájú vásznoneműket

latra szánt tárgyakat. A mintákat az asszonyok -érthető módon- szigorúan őrizték. Ennek eredményeként, ha a látogató figyelmesen körbetekintett a kiállításon, nem látott a sok bemutatott terít, tőrlőkötő, kenyérruha, kötény között két egyforma mintájút. Most is megtekinthették Bogács gazdagon díszített népi öltözékeit: a különböző alkalmakhoz illő és a családi állapotot tükröző népviseleteket.

Idős lakosaink egykor beleszülettek azokba a hagyományokba, amelyek nélkül -valljuk be- szegényesebb, sivárabb lett életünk. A néprajzi értékek megmentését és továbbadását felvállaló asszonyok, elsősorban Mancsi néni, Irén néni és Rózsi néni szorgos kezemunkájával felbecsülhetetlen. A közönség érdeklődése is ezt támasztja alá, ugyanis ez a szemet gyönyörködtető kiállítás minden évben sok látogatót vonz.

Július második szombatján, igazi forró nyári napon az V. Summás étek bemutatója és kóstolója rendezvény a népi konyhaművészetet ismertette meg a Bogácson üdülőket. Dedányainktól, nagyanyáinktól, ránk hagyott receptek alapján laktató egytálételek készültek egyszerű alapanyagokból: babból, tésztaból, krumpliból, hagymából, stb. A fűszerezésnek köszönhetően az összetevőkből a magyar konyhá híressé tevő gazdag íz-világot sikerült kihozni, ami sok fürdővendéget csábított kóstolásra.

Az „étlapon” szerepelt a palócok legváltozatosabban készített leve-sének, a bablevesnek egyike; a savanyú bableves, de ott volt a placki, a pergelt leves, a tepertős laska, a tepertős bogácsa és a kött kalács is. Az ételek elnevezései is arról árulkodnak, hogy Bogácson a házi-asszonyok még őrzik a hagyományos palóc konyha tájéllégét. Karácsonykor mákos guba, farsang idején pampuska (fánk), Márton-napon pedig ludaskása kerül szinte minden család asztalára. A hatvan éven felüliek gyakorta főznek gancát, sütnék herócsét, görhét és más ételkülönlegességeket.

A fiatalabb generáció is szívesen készíti a jellegzetes palóc ételeket

A Summás étkek bemutatóján az ételek elkészítésében lelkes asszonyok-lányok jeleskedtek, de érdemes kiemelni a férfiak szervezőképességét, segítségét, amely szintén nagyon fontos volt a rendezvény sikere szempontjából. A felnőtt vendégek kedvében jártak a bogácsi férfiak a fimon étel mellé kínált jellegzetes búkkaljai borral, az olaszrizlinggel is.

A fűrdőtől a pincesor felé közeledve, szemünk elé tárul a vidék romantikája, mely itt még hangsúlyosabban harmonizál a múlt emlékeivel. Sok pince őrzi eredeti formáját, tanúsítva, hogy a szőlészet és a borászat a legfontosabb munkalehetőséget, megélhetési forrást jelentette őseinknek. A társadalmi változások (rendszer váltás) bekövetkezése után új lendülettel kezdtek Bogácson is a szőlőműveléshez, azonban csak néhány családnak sikerült a vállalkozáshoz fűzött reményeket realizálni.

Borászaink történeteit a turisták szívesen hallgatják

A régi paraszti világban a vászonneműk szövése, hímzése gyöngéd, aprólékos női mozdulatokat igényelt, a szőlészet-borászat viszont kemény férfimunka volt. A kézimunkák jelentős részét napjainkra felváltották a gépek, de a nemek közti ilyenforma munkamegosztás továbbra is megmaradt. Érthetően a férfiak érdeme, hogy a Búkkalja lakás domboldalaiba vajt kellemes klímájú pincék egész évben nyitva tartanak, különösen meleg nyári estéken vonzanak sok látogatót. A borkinálás mellett a pincetulajdonosok (az igazi borászok) felvállalták a borkultúra népszerűsítését is: szívesen beszélnek a turistáknak a több száz éves múltira visszatekintő borászati hagyományainkról. Az érdeklődő vendégek megcsodálhatják a nemes pincepenésszel vastagon borított pincéket, ahol a dédapáinktól örökölt fahordókban érelik a bort. Néhol a szőlőfeldolgozás eszközeit (pl. a boggyózógépet) is megtekinthetik és megpróbálkoznak a lopózással.

Az ember életében mindig van olyan esemény, ami jókedvre derít vagy szomorúságra ad okot. Mi, magyarok szeretünk együtt vigadni vagy együtt búslolni embertársainkkal, s e társasági együttlétek-

A társasegyüttlétek gyakori kísérője a borivás

nek állandó kísérője a borivás. Élelmézeskutatók, orvosok által bizonyított tény, hogy a mértékkel fogyasztott bor (leginkább a vörösbor) egészségtünkre válik. Az 1970-ben hivatalosan is borvidékké nyilvánított Búkkaljai Borvidék kiváló fajtákkal rendelkezik, érdemes tehát betérni pincéinkbe.

A berendezési tárgyak szigorú rendről árulkodnak

A Kilátó irányába sétálva, majdnem a falu szélén találjuk a Tájházat. Az ide látogatónknak a korhú berendezési tárgyak között az érzése támad, mintha a régmúltba csöppenne. A pitvar szabad kényeme, a döngölt földű szoba, a búbos kemence, a nők alvóhelyeül szolgáló kamra a hagyományos paraszti lakáskultúrát mutatja be. A múltidéző helyiségek a lakosság által összegyűjtött berendezési és használati tárgyakkal a szegényparaszti életkörülményeiről árulkodnak. A szoba hagyományos bútortáza (a faragott ágy melletti székek, lóca az ablakok alatt, középen asztal, falvédők, szentképek, díszes tányérok, családi képek, mappenzetroló lógó petróleumlámpa, fesszűle) a maga egyszerűségével a paraszti élet szigorú rendjét tükrözi. Érdekesség: megtalálható már a ruhák tárolását szolgáló fontos bútort, a ládát felváltó kétajtós ruhásszekrény, emellett megcsodálhatjuk a korabeli bogácsi népviseletet is.

Szintén a népi építészetet csodálhatjuk meg a főútról a templom felé haladva, ahol néhány lakóház eredeti szépségében tűnik fel.

Júliusban számos program közül válogathatunk (egészségfeszítív, kaktusz kiállítás, képzőművészeti kiállítás, hal-napok, stb.), de mint ahogyan bemutatam, Önök is láthatják, Tisztelt Olvasók, hogy ezt a hónapot Bogácson joggal nevezzük a **néphagyományok hónapjának**.

A hajdan élt parasztságnak nem volt lehetősége üdülésre, passzív pihenésre, mégis egész évben több időt fordítottak a bálók, búcsúk, vásárok és lakodalmak idején szórakozásra és a társas kapcsolatok ápolására. Ennek tükrében a bogácsi programszervezők igyekeznek a turistáknak a nyári hónapokon túl is szórakozási lehetőségeket nyújtani. A hátralevő változatos, tartalmas időtöltést biztosító programjaink közül a néphagyományok kedvelőinek figyelmébe ajánlom a szeptemberi Szüreti mulatság és a novemberi Márton-napi Vigasságok rendezvényeit is.

Az egész évben tartó folyamatos tradícióápolás révén így lesz Bogácson a múlt aktív része jelenünknek.

Jankóné Jónás Zsuzsa

VISSZAPILLANTÓ

A költészet napja alkalmából 2010. április 15-én irodalmi estet szerveztünk. Cseh Károly a Bükkalja egyik legnevesebb költője beszélgetett költőtársával Szabó Bogár Imrével, akinek legújabb verseskötetéből hallhattunk csodálatos verseket kiváló előadóművészek tolmácsolásában. Ekkor hirdettük ki a III. versírópályázat eredményét is. A beérkezett 30 mű közül a felnőtt kategória kiemelkedő résztvevői a képen látható Jozwiák Antalné, Ittes Emilné és Nagy Petronella voltak.

2010. május 1-jén a Páston igazi májálisi hangulatban szórakozhattunk. Az alkalmi szakácsok az üstökben inycsiklandozó ételeket főztek mindnyájunk örömére. A gyerekek sok vidám játékban mérhették össze tudásukat. A 11-es rúgó verseny és a csokievés mellett a legnépszerűbb program az aszfalttrajzverseny volt. A szülők ötleteikkel segítették az alkotó gyerekeket. A Bogácsi Pávákör és Mazsorett Csoport műsora még színesebbé tette a rendezvényt.

A 2010. május 15-i és 16-i eszések nyomán Bogács szelíd patakjai folyóként duzzadva fenyegették a község lakóit. Utcákat, házak alatti pincéket, garázsokat, kerteket öntött el víz. Később több családnak a belvív okozott gondot. A június végéig tartó gyakori heves záporok szűkségessé tették a további készültséget. A megyénket sújtó évszázadok óta nem tapasztalt hatalmas méretű árvíz - szerencsére - elkerült bennünket, de a jelentkező problémák leküzdésében a családok összefogása, a lakosság nagy részének segítőkészsége így is példaértékű volt.

Friedrich Schiller német költő nevezte a színpadot „világot jelentő deszkák”-nak. Talán nem is véletlen, hogy a bogácsiak a Nemzet Színészei iránt érzett tiszteletük jeleként tavaly Művészligetet alapítottak, ami 2010. április 17-én újabb facsemetéssel bővült. Psota Irén, Szabó Gyula, Garas Dezső és a nemrég elhunyt Kállai Ferenc emlékfáját közeli rokonok, pályatársak ültették el, Töröcski Mari, Bodrogi Gyula és Tordy Géza személyesen ültette el a fiatal piramistölgyet az életet adó földbe. A lélekemelő rendezvényt megtisztelte jelenlétével Avar István is, aki meghatóvá szemlélté a tavaly általa ültetett fejlődésnek indult piramistölgyet.

2010. május 14-én vette kezdetét a szakácstanulók és polgármesterek főzőversenye. A következő nap délutánjától az időjárás már -sajnos- nem kedvezett a szabadtéri rendezvények szervezéséhez, emiatt a főzőverseny további programjai nem valósulhattak meg. Ennek ellenére a süteménysütő versenyben számos bogácsi siker született és a polgármesterek versenyén a bogácsi csapat II. helyezést ért el. Az óriás kürtöskalács elkészítésében sok ember vette ki részét, nem rajtuk, hanem a technikai szerkezetben múltott az újabb világrekord elmaradása.

A község lakossága nevében Verhóczki Sándor polgármester köszöntötte 2010. május 15-én a 100. születésnapját ünneplő Panni nénit, Bogács legidősebb lakóját. Szeretett családja körében vidáman telt az ünnepség. Panni néni a tőle megszokott jókedvvel, irigylése méltó szellemi frissességgel mesélt emlékeiről, élményeiről. A bensőséges ünnepségről a Bogácsi TV és az ATV munkatársai is készítettek felvételt, láthatuk, hogy a korát meghazudtoló Panni néni éveiről csupán a 100 szál rózsza és a torta tettyén álló 100-as számot ábrázoló gyertya árulkodott.

Tizennyolcadszor volt eszköze a bor, tizennyolcadszor volt alkalma a fesztivál Bogácsnak a lényegnek. A lényegnek, vagyis a találkozáskor, az emberi kapcsolatok ápolásának. Szülőfaluiban tizennyolcadszor rendezték meg a Bükkaljai Borfesztivált és Nemzetközi Borversenyt, a BÜKKVINVEST-et.

A magyar szólások és közmondások gyűjteményében ott szerepel a következő mondás: „*aki át mond, mondjon b-t is!*” Nos, én most sok b-t fogok mondani, ám előtte megkérdezem: feltűnt-e már Önöknek, hogy az emberi étellel kapcsolatos „kulcsszavaink” közül melyek sok kezdődik „b”- betűvel? Sajnos, nemcsak jót, hanem rosszat is jelentő szavak. Ilyenek pl. mint a bánat, betegség, bűn. Szerencsére ott vannak ezek „b”- betűs „ellenszerei” is, mitöbb ezek vannak többségben, ez az egészséges emberi életnek valóban értelmet adó kulcsszavai: béke, készség, barát, barátság, bizalom, bizakodás, becsület, boldogság, beteljesülés.

Vagy említhetem például a bort és a bűzakenyere! S pozitív töltetű „b”- betűs kulcsszó sokunk életében ez is: Bogács.

Bogács, ahová minden nyáron, Szent Iván napja táján újra visszatérünk, de mondhatom úgyis nyugodtan: hazajövünk. Hazajövünk teltekezni, hazajövünk erőt gyűjteni. Így történt idén is. S Bogácson tizennyolcadik alkalommal e hazatérés, a „hazatérők” találkozása szolgálta az emberi kapcsolatok erősítését, a már meglévő újraerősítést. Vagyis a lényeg. Hisz nincs más célja az életnek, mint a társas együttléte, amely bekévé oldja a sokszor magányos emberlelk nyugtalankodásait; s ettől az ember, az egyén mássá válik, csupa „b”- betűs tulajdonságokkal verteződik fel, s boldogává, békésé, büszkévé, bizakodóvá válik. S eme pozitív érzésekkel újulag feltöltődve az értékes fajtából faragott ember nem adja fel a harcot. Akkor sem, ha továbbra is kedvezőtlen a széljárás, s a harc hevesége nem csökken.

A közösség ereje az egyént is (újra) erősíti, s ez fordítva is igaz, az egyén is erősíti a közösséget. Bogácson legalábbis ez történt immár tizennyolcadik esztendeje június havának végén. S minden más: bor, borverseny, bortúra, borlovagavató csupán eszköz ehhez s alkalom hozzá. Hozzáteszem, nagyszerű eszközök, nagyszerű alkalmak.

Például az idei bortúra során, közben jó volt látni, hogyan vált önfeledten együtt, egymásnak örülő közösséggé az elindulás-kor még egymást nem ismerő csapat, s hogy hogyan növekedett létszáma a pincéről-pincére. A bor tette volna? Minden bizonytalannal az is, hisz nem győzőm elégszer hangoztatni: a bogácsi bor az ésszt éleszti, de akinek nincs, azt is felderíti.

S azt még nem is mondtam, hogy a Bibliában a víz mellett legtöbbször emlegetett

ital, a bor, jelesül a bogácsi bor, szívgyógy-szer is, s azt a szívet, amelyik rideg, kérgecs, netán gonosz, azt meglágyítja „s, méregteleníti” Ugy igaz. Figyeljék csak meg: a bogácsi, bükkaljai boroktól jobb szívűvé válik minden ember, s én is úgy érzem, úgy látom, hogy Te szerethetőbb ember vagy, miként Te is hasonlókat érzel irányomban.

Minket, a „nemző atyákat” büszkeség tölt el, hogy „gyermekünk” idén 18 éves lett, s már nem gyerek. Büszkén jelenthetem: a BÜKKVINVEST nagykorúvá vált, köszönhetően a sok óvó-védő emberi cselekedetnek, az országban-világban élő „magyarcsaládoknak”. A német rokon Karl Heinz Mosernek, Udo Grünnek, a felvidéki Dobos Laciéknak, Horváth Sanyi bátyámnak, az erdélyi Csávossy György professzor úrnak, Ausztriából Balogh Sanyiéknak, Karl Kaiblingeréknak, itthonról pedig Kádár Gyula professzor úrnak, Terts András legfőbb nagymesterünknek, Bíró Máriaéknak, a nagytanács titkárának, a Balaton mellől Saudra Kláriéknak, a túlpartról, Badacsonyból Szabó Pistáéknak, az Alföldről Fülöp Miskáéknak... és ezt a sort még hosszan folytathatnám.

Az udvariasság parancsolta azt, hogy őket említsem elsőként, ám a bogácsi borfesztiválért mindennap cselekvők, mindennap leniát húzók természetesen innen, Bükkaljáról gyökeredznek. Tállai András államtitkár úr, Kossó Lajos, Szilvai Sándor, Verhóczy Sándor, Kösik István polgármester urak, illetve – őket már rang, titulus nélkül említem – dr. Farkas Attila, Szabó Dániel, Leskó István, Czuprer András, Dusza Bertalan, Deák Imre, Hilóczy János, Daragó Károly, Fekete Rudolfné, Siklósi János, Dérda József... Akinek a nevént most nem említettem, abban a helyhiány akadályoz, ám természetesen rájuk is gondoltam egytől-egyig, s nyugtassa meg őket az a tény, hogy a magam nevént is kihagytam az imént felsoroltak közül.

Egyébként is, úgy gondolom, nem igazán az a lényeg, hogy külön-külön ki és mit tett. A lényeg az, amit annak idején egy Minarik Ede nevű mosodás, futballcsapat-épitő mondott ki. Mert, amit ő mondott ki, az az élet talán legnagyobb igazsága, és így hangzik: KELL EGY CSAPAT! Igen, mindenhez, minden nagy tethez csapat kell, jó csapat.

Az idei, tizennyolcadik bogácsi borfesztivál után emelt fővel jelenthetem ki, a legnagyobb eredmény, amit e 18 év alatt elértünk: van egy csapatunk! S ez a csapat felnevelt e 18 év alatt egy idén nagykorúvá vált „gyermekét” a BÜKKVINVEST-et, melyre büszke, apaként” tekinthetünk.

Hajdu Imre

A XVIII. Bükkvinvest borversenyének kivitelezése hagyományosan jól sikerült. Az elmúlt 10 évben kialakult egy profi csapat, amelyik garantálja a borverseny sikeres lebonyolítását a borok szakzszerű besorolásától a hiteles bírálatokig.

A borverseny, amire 377 borral neveztek a helyi általános iskolában zajlott, hasonlóan a korábbi évekhez.

A hazai termelőknél kivüljöttek borok Szlovákiából, Németországból, Erdélyből. 10 bizottságban kerültek bírálatra a borok. 4-4 fehéris és vörösborok és 2 vegyes bíráló bizottságot alakítottunk meg. Minden bizottság vezetője nagy tapasztalattal rendelkező szakember volt, akik egyben a csúcspincészetet is alkották.

A bírálatok során 7 bor Nagyarany, 82 bor Arany, 158 bor Ezüst, 117 bor Bronz és 13 bor oklevél minősítést kapott.

A fesztivál legjobbjai – egyben a Karl Kaiblinger díjazottjai is – Franz Kunger Rhüdesheim-i termelő 1999-es Riesling Auslese bor lett.

A legjobb fehérbor a Szabó családi pincészet badacsonytomaji 2007-es Olasz rizlingje, a legjobb vörösbor az Egri Korona Borház 2006-os Kékfrankosa, a legjobb illatos bor a Dér pince 2009-es abasári Sárga muskotályja lett. Több aranyérmes borával kiemelkedtek a helyiek mezőnyéből Hajdu Ádám a Csáter apó pincészetből és Kompa József a Kompa pincészetből.

Az Polgármesteri Hivatal és a Bükkaljai Általános Iskola dolgozói segítettek a legtöbbet a verseny lebonyolításában. Az informatikai munkát a zsűri elnökeinek gyerekei és egy helyi aktivista végezte nagy sikerrel.

A borverseny kitünően megfelelt a hagyományoknak, és nemzetközi mércével mérve is jónak mondható.

Szente Imre
zsűri elnök

Hajdu Ádám a XVIII. BÜKKVINVEST egyik legeredményesebb borász

Változások a Tsz életében 1970-től

A 2009. évi őszi számban írtam az akkor negyven évvel ezelőtti (1969-es) eseményekről. Most is a 40 évvel ezelőtti eseményekről szándékozom írni, de mivel az előző megszólalásom óta 1 év telt el, így írásom az 1970-es esztendőkről szól már.

Ennyi év távlatából már sokszor kopottak az emlékek, azonban ezen események, a történekeket mozgató személyek viszonylag élénken élnek emlékezetemben. Jó érzéssel tölt el, amikor felidézem az elmúlt idők eseményeit, különösen akkor, amikor ez a múlt nem kudarcot, hanem sikert jelent több érintett ember életében.

Egy Gorkijtól származó idézet szerint, „csak az történt meg, aminek a történetét megírták”. Azonban előbb-utóbb elfelejtjük azokat a lényeges momentumokat is, amiről az írás hallgat. A múlt ismerete nélkül, tanulságainak, tapasztalatainak hiányában sem a múlt nem építhetjük, sem a jövőt nem tervezhetjük kellő biztonságban.

A 60-as évek végén, a 70-es évek elején országosan előtérbe került a már korábban kialakított termelőszövetkezetek összevonásának gyakorlata, így akarván optimálisabbnak gondolt területnagysággal rendelkező gazdaságokat létrehozni.

Az illetékes járási szervek 1969 végén kezdeményezték a Hórpatak völgyében lévő – Bogács, Cserépfalu, Bükkzsérc – községek termelőszövetkezeteinek egyesülését.

Az egyesüléssel egyetértett és támogatta a bogácsi és a bükkzsérci tagság és vezetése. A cserépfalui tsz. közössége ekkor még nem élt az egyesülés lehetőségével, az itt élő emberekben erőteljesebb volt a vágy – ha már személyes önállóságra nem volt mód – legalább a helyi önállóság megőrzése iránt. Az egyesüléssel létrejövő még nagyobb közösséget és az önállóságot még nagyobb csökkenését nem tartották maguk számára elfogadhatónak.

Így csak Bogács és Bükkzsérc községek tsz-einek „összefűzülése” kezdődött el. Alapvető különbség nem volt a két tsz. gazdálkodásának szerkezetében. A szántóföldi növény- és szőlőtermesztés, valamint a juhászat könnyen egymásba simul. Az egyesülést követően még egy rövid ideig folyt a fekete ribizli termesztése. A szőlő- és gyümölcstermesztésben két munkacsapatban kb. 25 fős asszonybrigád tevékenykedett, Boldizsár Istvánné és Jakab Vilmosné munkacsapat vezetésével.

A zsréci gépészetben dolgozó Hák Vilmos, Dragony István, Kiss Sándor, Papp Ferenc, Nagy Lajos és Pintér Károly könnyen szót értett bogácsi kollégáikkal. A zsréci melléküzemági tevékenység szerepe jelentős volt az egyesített gazdaság életében. A méhészet és a felfeldolgozás során a régi, bükki községekben meghonosodott méztermékeket vitték tovább. Az egyesülést követően épült több méz-égető-kemence, ezzel párhuzamosan emelkedett a méhészetek létszáma is. Szóráth Károly, Tóth Pál, valamint Vasas Ernő tősgyökeres erdei munkások mellett többen vállalkoztak méhészetgépészek, többek között Bogácsról Csufor István, Bakondi Zoltán kőbányászok.

A fafeldolgozásban általában négy fő dolgozott. A két faesztérgályos Tóth Lajos és Kósis Lajos Cserépfaluból, a két előkészítő szalagfűrészes Marton András és Tóth Ferenc bükkzsérci lakosok voltak. Az átalakul előlított szerszámnyelek, likőrökészletek stb. Borsod megyében ismertek és kéresett iparicik voltak. Az egyesült tsz. szám- és ügyvitelét erősítették Nagy Lajosné és Papp Klára.

Az egyesülést követően Olasz József a bükkzsérci tsz. korábbi elnöke, elnökhelyettesként a melléküzemágak felügyeltét látta el. Papp Ernő a jelenlegi elnök-igazgató 1970-től a bükkzsérci területek agronómusként dolgozott.

1971-72-ben változott a tsz. vezetése: a tsz. elnöke a mezőkövesdi Nyeste István, főmezőgazdája a bogácsi kötődésű Keresztesi Sándor, a főkönyvelő Csörgő Andor lett.

Az 1970-1975-ös ciklusban az alábbi fejlesztések, beruházások voltak, melyek közül a sajátos, saját kivitelezésűek voltak a sikeresebbek: mézszekemének építése Bükkzsércen, a „Nyomón”, a Gyűrű oldalon 80 katasztrális hold szőlő telepítése. Nem mondható sikeres-

nek a hórövgyi bejárában megnyitott mészkőbánya (melyért cserébe a volt honvédségi kúttól délre fekvő csemetekertet kellett adni). Ez a terület 1972-ben még szántó volt, jelenleg lakópark kialakítása folyik itt.

A tiszta, jó minőségű söder reményében lett munkaörök nyitva a Pászaj tanyaí új déli oldalán, a Váltóalpos dűllőben, ez sem sorolható a sikeres beruházások közé.

Sikertelen volt a MESE is. A Mezőségi Sertéskombinátot a Mezőnagymihályi Államigazdaság gesztorságában, öt tsz. részvételével hozták létre.

Beindult a termelés, de a számolási bonyodalmak miatt jobbnak tűnt kilépni a társulásból. Terv maradt a Pászaj tanyaára elképzelt 400 férőhelyes tehenészeti telep is.

Visszafogó hatásként jelentkezett az akkori „olajválság”; a gazdaság, a vállalkozáság átrendeződése, a hangsúly áthelyeződése az iparból és mezőgazdaságból a szolgáltató szektorba. Ezek hatása a tsz. életében is érezhető volt.

A tsz. jelenlegi nagyságát a 1975-76-ban érte el. 1975-ben csak Szomolya csatlakozott a Hórövgyéhez, Cserépfalu ismételtene nem mondott, azonban 1976-ban már Cserépfalu is az egyesülés mellett döntött. Így alakult ki a négy község határát magában foglaló, közel négy és félezer hektár területű és közel ezer (a nyugdíjasokat is beleszámítva) taggal a Hórövgyei Mezőgazdasági Termelőszövetkezet. Tsz. elnöknek Hilóczki János kertészmérnököt, Bogács szőlőtűtjé választottuk meg 1975-ben, aki széles látókörrel, gazdag általános és szakmai műveltséggel bíró mérnökötánér. Elnökhelyettesei voltak Szabó Lajos, a szomolyai tsz. volt elnöke, majd a cserépfalui tsz. volt elnöke Erdős Károly, akit Papp Ernő követett.

Hilóczki János mindig arra törekedett, hogy a tsz. vezetése a lehetőségekhez képest mindig jól felkészült szakemberekből álljon. Egyrészt ennek köszönhetőek az elnökké választásától 1990-ig megvalósított fejlesztések. Megépült többek között Bogácson a szőlőfeldolgozó és bortároló. Ennek nagy jelentősége volt a tsz. és a több mint nyolcszáz kistermelő szőlő gazdaság tervszerű, biztonságos termelése szempontjából.

Szomolyára települt a terményszárító. Kialakították az ehhez szükséges magtárolókat. Ezeknek volt köszönhető a közel kétfézer hektáron termesztett hatalmas mennyiségű búza, árpa, kukorica, napraforgó, stb. helybeli tárolása.

Bükkzsércen megépült egy korszerű birkahodály. Cserépfaluban felújításra került a malom, valamint felépült mellette egy bükkfa-forgács tárolásra alkalmas vasvázas szin. Bogácson kialakításra került a géptelepen egy jól felszerelt irodaház, ebédővel. Szintén Bogácson épült három szolgáltató lakás, stb.

A felsoroltakon kívül volt számos felújítás, átalakítás is, amiket az építőipari szolgáltató részleg végzett, Fülöp Imre vezetésével.

A tsz. szám- és könyvvitelének emblematikus alakjai voltak 1975 és 1990 között Nagy Lajosné, Antal Gábor, Kaló Imréné, Kaló Tibor, Réti László és Majnár Vilmos.

A főmezőgazdászai teendőket alapvetően Papp Ernő látta el, ebben a munkában részt vett Molnár István, aki ellátta a növényvédelmi és üzemgazdász feladatokat. Tóth Sándor önállóan látta el a főagronómusi feladatokat.

A cserépi mézskőbányát Kotlár Pál irányította, őt követte az egyesülés után Kaló János.

A gépészeti ágazatot az egyesüléseket követően Várnai Jenő vezette. Munkatársai voltak: Klausenberger Viktor, a több mint 30 főből álló traktoros brigád vezetője; Fülöp Imre a szerelőcsoportjának vezetője, Verhóczi Dénes a kb. tizenöt főből álló gépkocsivezetők, valamint a rakodó munkások vezetője volt.

Összetartó, értékes egységet alkotott a gépcsoport.

Később Sül Balázs, majd Keresztes István lett az ágazatvezető, Fű

lóp Imre az építőszolgáltató részlegvezetője lett, akit műhelyfőnökként Derda József váltott.

Az erősödő helyi ipari-szolgáltató ágazathoz került vezetőknek Verhóczyki Dénes, akinek a helyére Szalai Sándor lépett, mint szállítészvezető. Itt kell említést tennem az ipari ágazatról. A Ganz Árammérő Gyár Gödöllői üzemével kialakult termékeny együttműködés, ami főleg a női munkaerő számára biztosított munkalehetőséget. Az árammérőkhöz gyártottak szalagszerűen kisebb alkatrészeket Bükkösérceken és Szomolyán. A részlegvezetők Novák Ferenc, Lenárt Gyula és László Imre voltak. A cserépfaluiban a Fővárosi Szőrmé előállítás üzemnek állították elő szakmai előírásoknak megfelelően a búkk darát. Kartonpaplamezekből különböző méretű csomagolóhasználati dobozokat gyártottak.

A budaörsi telephellyel működő Szolgáltató Ágazat foglalkozott lomtalansággal, takarítással, festéssel, stb. Az építésszerűen a Ferihegyi repülőtérre vett részt egy szociális egység kialakításában. Eből a kapcsolatból fejlődött ki jóviszony a MALEV-val. Szüretnek idején a dolgozók szállításához a tsz rendelkezésére bocsátott több buszt. Ezen ágazat kiemelkedő vezetői voltak Várkonyi Csaba és Juhár László. Az ágazat működésének megítélésében vannak ellenértékes vélemények. Fel fogható egy egyszerű kockázátvállalásé, az adott gazdasági körülményekhez való alkalmazkodásé, ami egy idő után gazdaságtalanná vált a tsz számára. Az ágazat kényszerű, viharos felszámolásának a tsz. számára kedvező „végjátékában” vitathatatlan érdeme volt Dr. Szoboszlai István jogtanácsosnak.

A növénytermesztési ágazatban vezetőként dolgozott többek között Milák Endre, munkatársai voltak Verhóczyki János, Gyurcsik Sándor és Kovács Lajos.

A szőlő- és gyümölcságazatban nagy volt a fluktuáció, azonban emlékeztető ágazatvezetők voltak Hegyi Ferenc és Dobó István. Bóta Lajos és Gál Antal jellegzetes alakjai voltak a kertészeti ágazatnak. Ambrus Sándorné nemcsak szőlész-ágrónomusként ismerjük, hanem mint borászt is. Tároltunk bort Bogácson, Cserépfaluiban, Szomolyán. Pincemesterek voltak: Csont István, Fülöp Sándor, Várhegyi István, Kovács Tibor.

Az idők során az állattenyésztési ágazatban történt több változás, ami fájdalmas visszaféledést jelentett. A hőskorban Sánta Gyula, Majnár Béla, Nagy Ferenc, Kerékgyártó Tibor és Vincze János dolgoztak. Huzamos időn keresztül volt az ágazat vezetője Bányai Sándor.

A háztájiban meghatározóvá vált a bérleményes és szakcsoporthoz szülő telepítése és természetese. Ennek irányításában vett részt Vaskó Imre, Ambrus Sándorné, Várhegyiné Marton Katalin.

Az erdőterület közel 800 hektárt tett ki. A szakszerű kezeléséről Nagy István, Szabó János, Verhóczyki János és Kerékgyártó Károly gondoskodtak.

A Szomolyai és Bogácsi Pávakör működéséről Meder Iván és Vig Rudolf népezenekutató, tsz közművelődési előadók gondoskodtak.

Több tisztázatlan kérdés is felmerülhet a tsz és tagjainak sorsával kapcsolatban. Nem lehet mindenre kielégítő válaszokat adni, válaszokat kapni, egyet azonban biztos állíthatok, a tsz minden dolgozója (és ez több mint ezer főt jelent) igyekezett többnyire tudása legjára szerint ellátni feladatait az adott körülmények között. Szégyenkezni valója nincs az érintetteknek. Sokan mutattak követésre méltó példát a jövő számára ki-ki munkabíráásával, szakmai tudásával, emberségével, szerénységével, munkához való alázatával, becsületességével az akkori, s talán a mostani közösség megbecsülését is bírva.

Azon olvasóknak, akik szintén részesei voltak az eseményeknek természetesen, hogy támadhat hiányérzet bennünk, de ez a cikk a teljeség igénye nélkül született, a cikkirő legjobban emlékezete szerint. Ha mégis kimaradtak belőle mások által fontosnak tartott események, szereplők, kérem, gondolatban egészítsék ki, vagy akár írják meg.

Nyeste István

Mezőkeresztesi alkotók bemutatkozása

Faragó Zoltán népi faragó, és Suha János festő alkotásait tekintette meg az érdeklődő közönség június 23. és július 6. között a Közösségi Házban. Mindkét művész a közeli Mezőkeresztesről érkezett Bogácsra.

Az ünnepélyes megnyitón először Bodnár Orsolya és Daragó Károly zenetanárok felemelő műsorát hallgathatták meg a jelenlévők, majd az ismert költő, Cseh Károly szavalt a el alkalomhoz illő verseit. Mindkét produkció jól kiegészítette a művészfaragásoké a sajátos hangulatú festmények által nyújtott vizuális élményt.

Dr. Dózsa György, Mezőkeresztes Város polgármestere köszöntőjében büszkeségének is hangot adva nagyra értékelte mindkét alkotó szakmai tevékenységét, egyúttal hálaíjta fejzte ki Bogács Község Önkormányzatának és a szervezőknek a tárlat megrendezéséért.

Murányi Norbert, a kiállítás kurátora Faragó Zoltán bemutatásakor magát az alkotót idézte. A tárgyalgatók belső motívációjáról Faragó néhány éve a következőt nyilatkozta: *„A munka szeretete hajt, és az a szándék, hogy létrehozzak valami újat, s egyben maradtam ott. Hiszem, hogy a jó végzett munka mindenek az alapja, s vallom, hogy örömet jelent benne lenni. Maga a fa, mint anyag, s mint az élő természet része mindig is közel állt hozzám. Emlékszem rá, hogy horgászok közben kapóra várvá sokszor kerestem különleges formájú, kézre álló botokat, lehántottam és faragtam őket. Ezt követően e tevékenység az életem részévé vált.”*

Faragó Zoltán témaválasztásaiban meglehetősen következetes, a bemutatott művek összképe határozott, tiszta értékrendet sugároz. Juhászok, pásztorok, parasztemberek arcai és alakjai idéződtek fel a kiállítás térben, és természetesen megjelent a mívesen faragott pásztorbot is, mint a felelevenített régi világ egyik elmaradhatatlan kelléke.

Suha János festő néhány héttel a bogácsi kiállítás előtt a következőt nyilatkozta saját festészetéről: *„Nem köteleztem el magam egyetlen irányzat mellett sem, kísérletező típus vagyok.”* A művész kreatív sokoldalúságát erősítette meg beszédében Murányi Norbert is, utalva az ábrázolásmódok és technikák változtatására. Utalt továbbá arra, hogy Suha festészetének és érdeklődésének fókuszában maga az ember áll, s e humanista felfogás a bemutatott anyagot is erőteljesen átjárja.

Suha János egész eddigi életútját végigkísérte a festészet és a rajz. Fiatalon szabadiskolában képezte magát, majd szakmai gimnáziumba járt, ezt követően pedig főiskolán rajz - biológia szakon tanult. Erdekesség momentum életében, hogy végül egészségügyi végzettséget szerzett és ezen a területen dolgozott évtizedekig. Emellett a festészet sem szorult háttérbe, hiszen szabadidejében legrészesebben az alkotás örömeinek hódolt, és számos művésztalpra is részt vett. Korábban inkább csoportos kiállításokon mutatkozott be, a 90-es évektől már egyéni kiállításait is rendezett. A bogácsi tárlaton több mint húsz, kvalitatív műve került bemutatásra, jelentős részben olajfestmények.

A kiállítás megnyitásának pillanatán

Wahorn András kiállítása Bogácson

New York, Los Angeles, Vancouver, Tokió, Moszkva és Budapest után idén nyáron Bogácson is bemutatkozott Wahorn András, Munkácsy-díjas képzőművész. Az USA és Kanada nagyvárosaiban eltöltött évek után hazatérő és vidéki életre vágyó Wahorn 2006-ban telepedett le a közeli Mezőszemerén. Azóta hétről hétre egyre több szállal kötődik térségünkhöz.

A Cadillac Drive című sorozatból Fábry Sándor úritársaként és zenészként is ismert művész festményei és rajzai a Közösségi Házban voltak megtekinthetők július 31-től kezdődően két héten át.

- A művészet feladata megtalálni a közös nevezőt. A képek se nem jók, se nem rosszak. Mindenki kiválaszthatja magának azt, ami neki tetszik, ami hozzá közel áll. Az a fontos, hogy a műtárgy reflektáljon a néző lelkére, ezért én sem magamnak dolgozok elsősorban. Bízok benne, hogy a bogácsi kiállításomra sokan eljönnek majd, mert kíváncsi vagyok a közönség visszajelzésére. - nyilatkozta Wahorn, készülve az itteni bemutatkozásra.

Az érdeklődők magát Wahorn Andrásról közelebbről is megismerhették, hiszen július 31-én délután a termálfürdő szabadterei színpadánál kérdésekre válaszolva mesélt művészetéről, szerelmeiről (Cadillac, nők), utazásairól és jövőbeni terveiről.

Murányi Norbert

VI. Bogácsi Halfesztivál

Július 31-én és augusztus 1-jén immár 6. alkalommal került megrendezésre a hagyománynak számító Halfesztivál Bogácson, a Strand Hotel területén.

Az idén is elkészült az 1500 literes bogárcsban a 2600 adag halászlé – melyben ponty, harcsa, süllő, s egyéb izletes hal fogyott, s vált a kedves vendégek étkévé.

Ízeltöként néhány kiváló étel az étlapról:

harcsa szeletek fűszeres, fokhagymás olívaolajon, harcsaparikás kapor-túrós csuszával, süllő egészben, pisztráng mandula köntösben – s sorolhatnánk még az izletes ételeket.

Este 8 órától a Gyöngyösi Játékszin előadását tekinthették meg kedves Vendégeink. Ezt követően Élőzenés HalvacSORA est vette kezdetét, mely nagyon jó hangulatban telt.

Remek időjárásban volt részünk, sok vendéggel – akik reméljük, hogy nagyon jól érezték magukat, s a jövőben is szívesen visszatérnek, hogy egy újabb halfesztivál részesei legyenek.

A Strand Hotel dolgozói

BOGÁCSI PROGRAMAJÁNLÓ

2010. augusztus 20. – Állami ünnep

- 10⁰⁰ Szentmise
helye: Szent Márton Római Katolikus Templom
- 11⁰⁰ Ünnepi megemlékezés,
helye: Közösségi Ház

XII. BOGÁCSI FÜRDŐFESTIVÁL

Helye: Thermálfürdő területe,
szabadtéri színpada

2010. augusztus 20. (péntek)

- 09⁰⁰ Öreg Fiúk Országos Lábtenisz Bajnokság Vándorkupa
- 14⁰⁰ Babszem Jankó Gyermekszínház műsora
- 15⁰⁰ Böröczky József humorista vídám percei
- 16⁰⁰ Animal Cannibals együttes koncertje

2010. augusztus 21. (szombat)

- 09-14⁰⁰ „Fürdő Szépe” verseny
- 11³⁰ Bogácsi Mazsorett Csoport fellépése
- 14⁰⁰ Csiribiri Együttes gyermekműsora
- 15¹⁵ „Fürdő Szépe” verseny eredményhirdetése
- 16³⁰ Éles István és Bach Szilvia humoristák vídám percei

Esti programok a Cserépi úti pincesoron:

- 20³⁰ Everdance Táncszínház bemutatója
- 21¹⁵ Charlie fellépése
- 22⁰⁰ Tűzijáték

Bálok hajnalig a pincékben

VI. SZÜRETI MULATSÁG

Helye: Cserépi úti pincesor
Ideje: 2010. szeptember 25.

X. MÁRTON-NAPI VÍGASSÁGOK

Helye: Cserépi úti pincesor
Ideje: 2010. november 13-14.

BOGÁCSI NYÁR

Bogács Község

Önkormányzatának lapja

Szerkeszti: Jankóné Jónás Zsuzsa

Szerkesztőség: Bogács,

Alkotmány u. 9.

A fotókat készítette:

Jankóné Jónás Zsuzsa

Nyomdai munkák:

Pető Nyomda

Mezőkövesd, Tel.: 49/414-000